

Cloenda

Hble. Sr. Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya

Senyor secretari de Comerç i Turisme, senyor director general del COPCA, senyora Maite Ardèvol, cap de l'observatori de mercats exteriors, senyor Andreu Claret, director de comunicacions d'AGBAR, senyor Josep Hugué, exconseller, conseller sempre per a mi, amic, de Comerç i Turisme. Amics tots. És una satisfacció estar avui aquí amb vostès, compartint aquesta estona. I ho és per moltes raons.

Ho és, en primer lloc, per la triple circumstància que ens reuneix entorn d'aquest informe; és –podríem dir– la presentació més formal, més seriosa, que fem de l'observatori dels mercats exteriors. És una bona notícia. Ho fem, a més, per presentar aquest informe, magnífic informe del qual ens en acaba de fer un molt bon resum la cap de l'observatori, i al qual em voldré referir breument.

Ho és també perquè ens ha donat l'oportunitat que jo els vull agrair de realitzar aquesta jornada de treball, aquest seminari, aquest curs-seminari que em consta que ha estat de primeríssim nivell, ens ha permès gaudir de la companyia de persones de primer nivell, d'experts europeus, mundials, sobre la qüestió. Que ens ha permès, per tant, aprofundir sobre allò que és l'objecte de l'informe i l'objecte de treball de l'observatori, que és conèixer quines són realment les tendències de fons que s'estan ja produint en aquests mercats globalitzats en els quals hem de competir.

Ho és també, addicionalment, perquè tot això ho podem fer en aquesta seu, la seu, l'Auditori de la Torre Agbar. Un edifici emblemàtic que marca també tendències de futur en alguns aspectes, d'una empresa important –una empresa important– que està competint, precisament, sent de serveis, en aquest món globalitzat.

De manera que tenim moltes raons per estar satisfets de trobar-nos aquí, aquests diferents coincidències.

Vull començar naturalment felicitant els qui ens han permès, els protagonistes de l'informe de l'observatori i de l'organització d'aquestes jornades, que són els que avui, fins ara, s'han adreçat a vostès: al director general del COPCA, Jordi Serret, a la cap de l'observatori, i per suposat, als que fins ara han estat responsables de l'impuls d'aquesta iniciativa, entre ells, el conseller Hugué, que tenim aquí entre nosaltres.

Si avui estem aquí és perquè s'ha fet una feina abans. I jo assumeixo un gran orgull: la continuïtat institucional que em dona estar en el govern, assumint, per tant, el conjunt de l'acció de govern d'aquells que m'han precedit, amb les responsabilitats –en aquest cas, comerç, també amb turisme, per suposat. I no solament de l'acció d'aquest govern. Assumeixo amb orgull el llegat que ens dona la institució, la Generalitat de Catalunya, d'aquest govern i dels anteriors.

De manera que, com poden veure, realment, és una circumstància propícia, una circumstància propícia que ens permet reflexionar sobre on som i on hem d'anar.

Jo els vull dir que avui, a Catalunya, tenim una bona situació econòmica. Em sembla que ningú ho discuteix. Estem creixent més del que havíem crescut els darrers sis anys. La nostra economia, el darrer trimestre ha tingut el creixement trimestral 3,6 per cent més elevat dels darrers vint-i-dos trimestres. El triple pràcticament que l'economia europea, el triple l'any passat, aquest any, afortunadament, menys del triple. No perquè nosaltres creixem menys, sinó perquè Europa creix més, que és molt positiu per a nosaltres. Perquè una part dels nostres mercats, dels més importants, és Europa. Per això també creixíem menys abans. Perquè ens afectava especialment l'estancament de l'economia europea.

El nostre PIB per càpita en paritat de poder de compra està ja a prop del 110 per cent de la mitjana de l'Europa dels quinze, no dels vint-i-cinc –aquí estaríem al 120 per cent o més, dels quinze. Hem passat de l'any 1986 –quan vam entrar a la Unió Europea– a avui, a estar al 84 per cent al 110 per cent pràcticament. És a dir, entrar a Europa ens ha anat molt bé.

I aprofito per dir-ho. Per a nosaltres, la internacionalització és un gran repte, per suposat, però també és una gran oportunitat. És cert. Estem bé –ho acabo de dir– però tenim davant reptes fenomenals, importantíssims: el repte de la competitivitat i de la internacionalització, que van junts. Hem de ser més competitius, en part, perquè ens estem internacionalitzant, perquè avui el mercat de referència és un mercat global, en el qual la competitivitat ja no la podem assolir, ni tenim mercats protegits. Es poden assolir els beneficis, potser, les vendes, però no la competitivitat, no l'assolim ja perquè tinguem costos més baixos essencialment, sinó perquè som més productius, perquè produïm productes i serveis de més qualitat, perquè som més capaços d'incorporar més informació, més coneixement a la producció. Perquè fem produccions de més valor afegit.

Competitivitat i globalització i internacionalització van de la mà.

Jo haig de dir una cosa, de manera que el gran repte de la internacionalització el tenim aquí, per a nosaltres és importantíssim. Jo els vull dir que quan parlem d'internacionalització, en primer lloc, aquesta és ja una economia fortament internacionalitzada –la nostra economia. De vegades fa la impressió que aquest repte de la internacionalització serà d'avui per demà, que avui anirem a dormir sense internacionalització i demà ens llevarem amb la internacionalització en el paisatge. No és així, ja ens hem internacionalitzat. Quan vam entrar a Europa, les nostres exportacions de béns i serveis quan vam entrar a la Unió Europea –a Europa, geogràficament, ja hi érem, institucionalment i políticament no prou–, quan vam entrar a la Unió Europea, l'any 1986, les exportacions de béns i serveis de Catalunya eren entorn del 23 per cent del nostre PIB, avui som en la ratlla del 50 per cent. Exportacions de

béns i serveis a l'estranger, naturalment. No a l'exterior, que inclouria també la resta d'Espanya. A l'estranger, entorn del 50 per cent del nostre PIB.

La ràtio d'obertura de la nostra economia, la suma d'exportacions i importacions, està a la ratlla, per sobre ja del 100 per cent, com els països més oberts del món. De manera que ja estem molt internacionalitzats. I, a la vegada, la internacionalització ha anat acompanyada del creixement. Internacionalització i creixement a Catalunya han anat de la mà.

Quan vam entrar a la Unió Europea hi havia grans temors, passàvem de tenir un mercat protegit al mercat espanyol a obrir-nos al món, haver de competir amb igualtat de condicions amb altres. I molts pensaven: "Les nostres empreses sense mercats protegits no se'n sortiran". No va ser cert, al revés.

Des que vam entrar a la Unió Europea fins ara –com els he dit– hem passat d'estar al 84 per cent al 110 per cent de la mitjana del PIB per càpita de la Unió Europea. Cada un d'aquests anys hem crescut pràcticament un punt per sobre de la mitjana europea.

De manera que a nosaltres ens ha anat bé la internacionalització, a l'economia catalana li convé l'obertura de portes i finestres, l'entrada d'aire fresc, ens convé navegar a mar obert, ens en sortim. Podem tenir confiança en nosaltres mateixos. Ara, això sí, hem d'anar junts i hem de fer les coses ben fetes, hem de tenir les polítiques que ens fan falta per tirar endavant. Ens cal, naturalment, confiar en les nostres forces, podem fer-ho, les nostres empreses han demostrat que ho poden fer. No exportàriem el que exportem si no fóssim competitius. Si hi ha un bon índex de la competitivitat és l'exportació.

L'economia catalana representa entorn del 18-19 per cent del PIB espanyol. I, en canvi, representem entorn del 27-30 per cent de les exportacions. Som el motor econòmic d'Espanya. I, encara més, el motor competitiu d'Espanya. Representem el 30 per cent pràcticament, del comerç exterior espanyol. Això ho hem comprovat amb els directius del COPCA quan hem viatjat a vegades en missió oficial, sempre diem: "És el terç català", el terç en el sentit que estem allà presents, obrint camí, però també en aquest sentit. En el sentit que representem la tercera part, pràcticament, de la importància competitiva i del comerç exterior d'Espanya. Però hem de fer les coses ben fetes. I, per això el govern s'ha fet d'aquest propòsit un propòsit fonamental: el propòsit d'ajudar de veritat –de veritat– no amb paraules, la internacionalització de la nostra economia.

Ha estat un dels eixos de l'acció de govern. Ho sap bé el conseller Huguet. En part perquè ell n'ha estat protagonista. Ho hem fet així des del primer dia. Quan vam firmar l'acord estratègic, que ha estat una mica el full de ruta l'acord estratègic que és conegut com a "pacte per a la competitivitat" o "l'acord estratègic". Però, fixin-se el seu nom és –i per aquest ordre– "acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana". Van voler posar al davant la internacionalització, perquè era fonamental, i les polítiques que ha impulsat el govern han anat en aquesta direcció. Entre altres acords de l'acord estratègic hi figurava aquest, el de crear

l'observatori dels mercats exteriors. I és gràcies al revulsiu que va suposar l'acord estratègic, aquest impuls, que ho hem fet. Avui –podem dir– ja el tenim aquí. Aquest és un fet. I això ens ha de permetre, naturalment, gaudir d'un instrument molt important.

Avui han presentat un informe. Jo voldria destacar els continguts de l'informe i també el que representa com a instrument. Els continguts s'han comentat, jo crec que val la pena estudiar-los a fons, mirar-se'ls. Són un element que, sens dubte, serà de gran utilitat per a nosaltres –poder orientar l'acció de govern–, però també per a les empreses. De gran utilitat. Perquè aquests continguts ens diuen quines són les tendències per les que van els mercats globals aquests en els que volem competir. Si ens orienten, ens donen una brúixola, un radar, per saber en aquest mar obert en el que competim quins són els corrents de fons que ja s'estan produint, que són imprescindibles perquè ens puguem situar. I són molt interessants aquests continguts als quals s'ha fet referència.

L'aparició de nous mercats ja estan apareixent, fins a quin punt s'està produint una presència creixent del comerç asiàtic, l'asianització, tinguem-ho present. Nosaltres hem d'ajudar que les nostres empreses estiguin també competint en primera línia per la conquesta d'aquests mercats que són nous. Encara ens falta camí per recórrer. Si algú hi és d'Espanya, som nosaltres. Però ens falta camí per recórrer, ser-hi més presents encara en aquests mercats.

Els moviments demogràfics, les seves conseqüències sobre quin tipus de productes i de serveis haurem de comercialitzar en el futur, tenint en compte unes tendències que s'estan produint ja en la població, ja no només dels països desenvolupats, sinó tots els països. Tendència que cada vegada es comprimeix més la franja de població entre 15 i 64 anys.

La importància, evidentment, doncs, de la diversificació, també de la diversificació i dels clústers, de les dues coses. De vegades parlem de la importància dels clústers, de les agregacions amb unes determinades especialitats productives, sí, però juntament amb la diversificació. I, per suposat, aquestes dues grans tendències que assenyalen molt bé les conclusions de l'informe, en el sentit que és fonamental innovar en productes i en serveis i en models d'empresa, capacitat per traduir el coneixement en oportunitat de negoci. I després, naturalment, amb la importància cada vegada més vital per ser productius d'incorporar informació i coneixement. Per tant, de proporcionar l'accés a la informació i el coneixement de tots aquells que han de competir en aquests mercats.

Tot això són continguts d'una enorme importància. I com a instrument, per suposat, jo crec que l'informe i l'observatori són instruments molt valuosos. Un instrument que ens indica, en primer lloc, que hem de treballar junts l'Administració i els mateixos protagonistes de l'activitat empresarial: les empreses. El COPCA és un consorci. El COPCA no és una oficina de l'Administració, és un consorci. És un consorci en el qual volem que hi siguin els representants del món empresarial, aportant les seves idees, ajudant a orientar les coses.

De manera que és un instrument del qual jo vull destacar aquesta característica, hem d'anar junts, anem junts, tenim reptes davant que ens obliguen a col·laborar, i ho hem de fer fent cadascú la seva feina, naturalment.

I, en segon lloc, la difusió. Tenim un informe, és un informe d'un gran interès, tenim un instrument que és l'observatori, hem fet aquestes jornades com les d'avui. Això no pot quedar tancat en un laboratori. Si algun valor té que fem aquest tipus d'activitats és, precisament, la de posar en contacte aquells que coneixen com ningú i que hi han pensat els experts, amb aquells que n'han de ser els beneficiaris. En aquest cas són els empresaris, que després hauran de competir en aquest món globalitzat.

Aquesta difusió és imprescindible. Ho és sempre d'imprescindible, però en el nostre país ho és encara més, perquè bona part dels protagonistes de la nostra activitat empresarial són les petites i mitjanes empreses, petites i mitjanes, però competitives. Ho són i molt. No exportaríem el que exportem si aquestes empreses no exportessin. Però aquestes empreses per poder competir, naturalment, han de gaudir d'uns instruments que de vegades elles soles, cada una pel seu compte, no pot tenir.

De manera que aquest instrument, si té valor, és perquè pugui estar realment al servei de l'activitat competitiva, de l'activitat exportadora. No només exportadora, moltes vegades la competitivitat es manifesta situant centres de producció fora de Catalunya, factories fora, als indrets on som més competitius. També a això hi hem de contribuir fent això.

De manera que jo els emplaço a continuar en aquesta activitat, en aquesta línia, per suposat, l'observatori, estic segur que ho farà. I a fer-ho amb aquesta doble voluntat: la d'anar junts, la de saber que quan el govern i el món de l'empresa van junts, posant en comú els esforços, són molt més forts. I, en segon lloc, per suposat, que sigui un instrument al servei del país, que per això, en definitiva, l'hem posat en funcionament.

Moltes gràcies a tots vostès.

(Aplaudiments.)